

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Татар Шуганы авыл җирлеге Советы карары

Татар Шуганы авылы

№ 99

«13» июнь 2018 ел

Татарстан Республикасы
Азнакай муниципаль районы
Татар Шуганы авыл җирлегендә
гражданныр мөрәҗәгатьләрен карау
һәм шәхси кабул итүне тәэмин итү буенча
нигезләмә

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "Россия Федерациясе гражданныр мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында" 2006 елның 02 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләре нигезендә шәхси кабул итүне тәэмин итү, шулай ук гражданнырның җирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр, гаризалар, шикаятьләр белән мөрәҗәгать итүләренә конституциячел хокукларын гамәлгә ашыру, гражданнырның мөрәҗәгатьләрен карау буенча эшләренә кабул итү һәм оештыру тәртибен җайга салу турында" Татарстан Республикасы Азнакай район Советының 2017 елның 09 ноябрәндәге 146-2 номерлы "Гражданныр мөрәҗәгатьләрен карау һәм гражданнырның шәхси кабул итүен тәэмин итү турында нигезләмәләр турында" карарын исәпкә алып, гражданнырның мөрәҗәгатьләрен карау һәм аларны шәхси кабул итүне оештыру тәртибен җайга салу турында" 2006 елның 13 декабрәндәге 537 номерлы бурычы хақында

Татар Шуганы авыл җирлеге Советы **карап итте:**

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Татар Шуганы авыл җирлегендә гражданныр мөрәҗәгатьләрен карау һәм шәхси кабул итүне тәэмин итү буенча нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) расларга, әлеге карарга кушымта нигезендә.
2. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Татар Шуганы авыл җирлегендә җаваплы вазыйфаи зат - башкарма комитет сәркатипы итеп билгеләргә:
  - гражданныр мөрәҗәгатьләре белән эшләгән өчен;
  - гражданнырның шәхси мәгълүматларын эшкөртү өчен.
3. Әлеге карарны веб-адрес буенча «Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталы»нда урнаштыру юлы белән игълан итөргә: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм веб-адрес буенча Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтөрендә Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга: <http://aznakayevo.tatar.ru>.
5. Әлеге карарның үтөлешен тикшереп торуны законлылык, хокук тәртибе, депутат этикасы һәм җирле үзидарә мәсьәләләре буенча даими комиссиягә йөклөргә.

Рәис

Мияссарова Г. З.

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Татар Шуганы авыл жирлегендә гражданнар мөрәжәгатьләрен карау һәм шәхси кабул итүне тәэмин итү буенча нигезләмә

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе гражданнарының язма һәм телдән мөрәжәгатьләрен (алга таба - мөрәжәгатьләренә) кабул итү, исәпкә алу, теркәү, карау, аларны карауны һәм үтәүне тикшереп тору кагыйдәләрен билгели, мөрәжәгатьләренң сәбәпләрен һәм характерын ачыклау, шулай ук Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Татар Шуганы авыл жирлегендә гражданнары кабул итүне оештыру тәртибен билгели.

Әлеге Нигезләмәнең пунктлары "Россия Федерациясе гражданнары мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында" 2006 елның 02 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба - ФЗ), "Татарстан Республикасында гражданнар мөрәжәгатьләре турында" 2003 елның 12 маендагы 16-ЗТР номерлы Татарстан Республикасы Законы (алга таба - ЗТР) белән билгеләнгән тәртиптә каралырга тиешле барлык мөрәжәгатьләргә кагыла.

1.2. Гражданнарының язма мөрәжәгатьләре тәкъдимнәр, гаризалар һәм шикаятьләр рәвешендә килә. Гражданнарының кергән барлык мөрәжәгатьләре алар кергән вакыттан алып өч көн эчендә мәжбүри теркәлгә тиеш.

Гражданнар мөрәжәгатьләрен исәпкә алу түбәндәгеләр гамәлгә ашырыла:

- гражданнарының телдән мөрәжәгатьләрен исәпкә алу буенча карточкада (1 нче кушымта);
- гражданнарының язма мөрәжәгатьләрен теркәү журналында (2 нче кушымта);
- мәгълүматларның электрон базасында.

1.3. Мөрәжәгатьләренә карау жирле үзидарә органнары житәкчеләренә вазыйфаи бурычы булып тора яисә аларның язма йөкләмәсе буенча - компетенция чикләрендә башка вазыйфаи затлар. Жирле үзидарә органнары житәкчеләре жирле үзидарә органнарында гражданнары кабул итү һәм мөрәжәгатьләренә карау эшен дәрәс оештырган өчен шәхси жаваплылыкка ия.

1.4. Жирле үзидарә органы компетенциясенә кермәгән мәсьәләләренә үз эченә алган язма мөрәжәгатьләр тиешле органга яисә тиешле вазыйфаи затка теркәлгән көннән алып жиде көн эчендә юллана, алар компетенциясенә мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләренә хәл итү керә, гражданга мөрәжәгатьне яңадан адреслау турында язмага хәбәр ителә. Икенче нөсхә жирле үзидарә органы шикасына теркәлә.

Язма мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләренә хәл итү берничә дәүләт органы, жирле үзидарә органнары яисә вазыйфаи затлар компетенциясенә кергән очракта, мөрәжәгать күчәрмәсе теркәлгән көннән алып жиде көн эчендә тиешле дәүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына яисә тиешле вазыйфаи затларга жибәрелә.

1.5. Карарына яисә гамәленә (гамәл кылмавына) карата шикаять бирелә торган жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка шикаятьне жибөрү тыела.

Әгәр, шушы тьюга бәйлә рәвештә, мөрәжәгатьләрдә куелган мәсьәләләренә хәл итү компетенциясенә керә торган жирле үзидарә органы яисә вазыйфаи затка шикаять жибөрү мөмкин булмаса, димәк, шикаять гражданинга, аның судта билгеләнгән тәртиптә тиешле карарга яисә гамәл кылмавына карата шикаять белдерү хокукын аңлатып, кире кайтарыла.

1.6. Язма мөрәжәгать тексти укылышка бирелмәгән очракта, мөрәжәгатькә жавап бирелми, һәм ул, әгәр фамилиясе һәм почта адресы укылышка бирелсә, мөрәжәгать

теркәлгән көннән алып жиде көн эчендә мөрәжәгать жибәргән гражданды хәбәр ителә, әгәр аның фамилиясе һәм почта адресы укылышка бирелсә. Күрсәтелгән мөрәжәгать жирле үзидарә органын алдауга беркетелә.

Язма мөрәжәгать тексты тәкъдимнең, гаризаның яисә шикаятьнең асылын билгеләргә мөмкинлек бирмәгән очракта, мөрәжәгатькә җавап бирелми һәм ул үз компетенцияләре нигезендә дөүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка карауга юлланмый, бу хакта мөрәжәгатьне теркәгән көннән алып жиде көн эчендә мөрәжәгатьне жибәргән гражданды хәбәр ителә.

1.7. Язма мөрәжәгатьтә мөрәжәгатьне жибәргән гражданның фамилиясе яисә җавап жибәрелергә тиешле почта адресы күрсәтелмәгән очракта, мөрәжәгатькә җавап бирелми. Әгәр күрсәтелгән мөрәжәгатьтә тиешле, кылына торган яисә камилләштерелә торган хокукка каршы эш турында, шулай ук аны башкара яисә башкара торган эзерли торган зат турында белешмәләр булса, мөрәжәгать аның компетенциясе нигезендә дөүләт органына жибәрелергә тиеш.

Миграция өлкәсендә Россия Федерациясе законнарын мөмкин булган бозу фактлары турында мәгълүматны үз эченә алган язма мөрәжәгать “эчке эшләр өлкәсендә федераль башкарма хакимият органының территориаль органы” на теркәлгән көннән алып биш көн эчендә һәм, Федераль законның 11 статьясындагы 4 өлешендә күрсәтелгән очрактан тыш, гражданды мөрәжәгать юллаган гражданды хәбәр итеп, аның мөрәжәгәтен яңадан адреслау турында Татарстан Республикасы Президентына жибәрелә.

1.8. Суд карарына шикаять белдерелә торган мөрәжәгать теркәлгән көннән алып жиде көн эчендә мөрәжәгать юллаган гражданды шушы суд карарына шикаять белдерү тәртибен аңлатып кайта.

1.9. Әгәр кергән мөрәжәгатьтә жирле үзидарә органнары вазыйфаи затының, шулай ук аның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә цензурасыз, яисә кимсетүле әйтелмәләр булса, ул анда куелган мәсьәләләрнең асылы буенча җавапсыз калдырылырга мөмкин. Бу очракта мөрәжәгатьне жибәргән гражданды мөрәжәгатькә хокуктан явызларча файдалануның ярамавы турында хәбәр ителә. Мөрәжәгать тиешле чаралар күрү өчен тиешле органга жибәрелә.

1.10. Гражданның язма мөрәжәгәтендә элегрәк жибәрелгән мөрәжәгатьләргә бәйлә рәвештә асылы буенча язма җаваплар күп тапкырлар бирелгән сорау булса һәм шул ук вакытта мөрәжәгатьтә яңа дәлилләр яки хәлләр китерелмәсә, жирле үзидарә органы җитәкчесе әлеге мәсьәлә буенча чираттагы мөрәжәгатьнең нигезсез булуы һәм гражданды белән язышуны туктату турында карар кабул итәргә хокуклы, күрсәтелгән мөрәжәгать һәм элегрәк жибәрелә торган мөрәжәгатьләр бер үк жирле үзидарә органына яисә бер үк вазыйфаи затка юлланган булса. Әлеге карар турында мөрәжәгатьне жибәргән гражданды хәбәр итә. Мөрәжәгатьне күчерү үткәрелми.

1.11. Гражданның шәхси кабул итү Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Татар Шуганы авыл жирлегенә башлыгы (алга таба - бүлек) - атна саен сишәмбе көнне 14.00 сәгатәтән 17.00 сәгатәкә кадәр, шәхсэн алдан язылу буенча гамәлгә ашырыла.

1.12. Алдан язылу өчен кабул итү өчен билгеләнгән кабул итү урыны, көне һәм сәгатәтләре турындагы мәгълүмат Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында <http://aznakayevo.tatar.ru> адресы буенча урнаштырыла. Күрсәтелгән мәгълүмат шулай ук жирле үзидарә органының административ бинасында мәгълүмат стендларында Совет урамы, йорт 41в адресы буенча урнаштырыла.

1.13. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Татар Шуганы авыл жирлегенә жирле үзидарә органында (алга таба - жирле үзидарә органы) гражданның кабул итүне Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы башкарма комитетының Татар Шуганы авыл жирлегенә сәркипты башкара, ул гражданның мөрәжәгатьләре белән эшләү өчен җаваплы вазыйфаи зат булып тора..

Кабул итүгә язылган һәр гражданды телдән мөрәжәгатьләренә исәпкә алу карточкасы тугырыла, анда түбәндәгеләр күрсәтелә:

мөрәжәгать итүченәң фамилиясе, исеме һәм атасының исеме;

- яшәу урынының адресы;
- социаль нигезләмә, ташламалы состав;
- кыскача эчтәлеге;
- кабул итүне алып баручы вазыйфаи зат резолюциясе;
- мөрәҗәгатьне карау нәтиҗәләре;
- шәхси мәгълүматларны эшкөртүгә ризалык.

Телдән мөрәҗәгатьләрнең эчтәлеге гражданның кабул итүне теркәү карточкасына кертелә. Кабул итү датасы һәм вакыты мөрәҗәгать итүчегә өстәмә рәвештә телефон аша хәбәр ителә.

1.14. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Татар Шуганы авыл җирлегенең Башкарма комитеты сәркатипы - җирле үзидарә органы адресына шәхси мәгълүматларны эшкөртү буенча җаваплы вазыйфаи зат булып тора.

1.15. Шәхси мәгълүматларны эшкөртү законлы һәм гадел нигездә башкарылырга тиеш.

Шәхси мәгълүматларны эшкөртү конкрет, алдан билгеләнгән һәм законлы максатларга ирешү белән чикләнергә тиеш. Шәхси мәгълүматларны җыю максатларына туры килми торган шәхси мәгълүматларны эшкөртү рөхсәт ителми.

Эшкөртелә торган шәхси мәгълүматларның эчтәлеге һәм күләме белдерелгән эшкөртү максатларына туры килергә тиеш. Эшкөртелә торган шәхси мәгълүматлар аларны эшкөртү максатларына карата артык булырга тиеш түгел.

Шәхси мәгълүматларны эшкөрткәндә шәхси мәгълүматларның төгәллеге, аларның җитәрлек булуы, ә кирәкле очракларда шәхси мәгълүматларны эшкөртү максатларына карата актуальлеге тәэмин ителергә тиеш. Оператор тиешле чаралар күрергә яисә тулы булмаган яисә төгәл булмаган мәгълүматларны бетерү яки төгәлләштерү буенча аларны кабул итүне тәэмин итәргә тиеш.

1.16. Шәхси кабул иткәндә гражданин аның шәхесен таныкый торган документ күрсәтә. Гражданның мондый документны күрсәтүдән баш тарткан очракта, аның мөрәҗәгате аноним буларак карала.

1.17. Кабул итүне гамәлгә ашыручы вазыйфаи зат гражданның игътибар белән тыңларга һәм аның мөрәҗәгатенең асылын җентекләп тикшерергә тиеш. Әгәр телдән мөрәҗәгатьтә баян ителгән фактлар һәм хәлләр ачык күренеп торса һәм өстәмә тикшерү таләп итмәсә, гражданның ризалыгы белән мөрәҗәгәتكә җавап шәхси кабул итү барышында телдән бирелергә мөмкин, бу хакта гражданның шәхси кабул итү карточкасында язу эшләнә. Калган очракларда мөрәҗәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча язмача җавап бирелә. Шәхси кабул итү барышында кабул ителгән язма мөрәҗәгать әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә теркәлергә һәм каралырга тиеш. Мөрәҗәгатьтә җирле үзидарә органнары компетенциясенә керми торган мәсьәләләр булган очракта, граждандан кая һәм нинди тәртиптә мөрәҗәгать итәргә кирәклеген турында аңлатма бирелә.

Шәхси кабул итү барышында граждандан, әгәр элеккер мөрәҗәгать итүдә куелган сорауларның асылы буенча җавап бирелгән булса, алга таба мөрәҗәгатьләрне караудан баш тартырга мөмкин.

1.18. Җирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары гражданның шәхси кабул итүгә бәйле мәсьәләләр буенча җирле үзидарәнең башка органнарына, предприятиеләргә, оешмаларга һәм учреждениеләргә мөрәҗәгать итәргә хокуклы, аларның җитәкчеләре һәм хезмәткәрләре түбәндәгеләргә бурычлы:

- кирәкле белешмә һәм мәгълүмат материалларын (норматив хокукый актлар нигезендә хәбәр ителергә тиешле белешмәләрдән тыш) тапшырырга;
- квалификацияле консультациялар, элемент белән тәэмин итәргә;
- Кабул итү өчен хезмәткәрләренә җибәрергә һ.б.

2. ГРАЖДАННАР ХАТЛАРЫН КАБУЛ ИТҮ, ТЕРКӨҮ ҺӘМ ИСӘПКӘ АЛУ

2.1. Шартлагыч, агулы һәм башка куркыныч кертемнәрне вакытында ачыклау һәм зарарсызландыру максатларында, кергән почта юлламаларында булган булырга мөмкин, аларны тышкы яктан карау уздырыла. Мондый капитал салу яки аларның

булуы турында шик туган очракта, почта юлламалары белән алга таба эш итү кичекмәстән туктатыла һәм тиешле куркынычсызлык органы белгече чакыртыла. Белгеч чакыруы белән бер үк вакытта почта жибөрүне мәжбүри изоляцияләү белән куркынычсызлык чаралары күрелергә тиеш.

Террорчылык актларын һәм башка жинаятьләрне кылу куркынычы булган язма мөрәжәгатьләр алганда, оператив-эзләү чараларын һәм тикшерү гамәлләрен үткәргәндә кулланылырга мөмкин булган эзләрне саклау өчен чаралар күрелә.

2.2. Язма мөрәжәгатьләрне кабул иткәндә аларның адресларының дәрәҗәгә тикшерелә. Билгеләп житкерелмәгән хатлар кичекмәстән адресатка юнәлеш бирү өчен яшерен рәвештә элементә предприятиесенә әйләнәп кайта.

Конвертларны ачканда аларда хатлар һәм документлар булу (өзелгән документлар беркетелә) тикшерелә, алар конверт белән беркетелә, килгән документлар (паспорт, хәрби билет, хезмәт кенәгәсе, пенсия кенәгәсе, һ.б.лар, шулай ук фотосурәтләр һәм башка кушымталар) язуга беркетелә. Кушымта яки хат текстының булмавы ачыкланган очракта, бу хакта мөрәжәгать итүчегә хәбәр ителә.

2.3. Барлык язма мөрәжәгатьләр жирле үзидарә органына кергән вакыттан алып өч көн эчендә теркәлә һәм электрон документлар әйләнеше системасына кертелә. Ял көннәрендә яисә бәйрәм көннәрендә мөрәжәгатьләр килгән очракта теркәү ял яки бәйрәм көннәреннән соң беренче эш көнөндә башкарыла.

2.4. Һәр мөрәжәгатькә теркәлү номеры бирелә. Мөрәжәгатьне беренче битнең алгы ягында тексттан ирекле булган урында теркәү штамбы куела, анда мөрәжәгать керү датасы һәм тәртип номерынан торучы учет номеры күрсәтелә.

Әгәр мөрәжәгать кушымта буларак оешмадан яисә вазыйфаи заттан килгән очракта, теркәү штамбы озату хатында куела.

Теркәлүгә тиешле язма мөрәжәгатьләрнең төп белешмәләре түбәндәгеләр була:

- теркәү номеры һәм теркәү датасы;
- операторның исеме һәм адресы;
- мөрәжәгать авторының фамилиясе һәм инициаллары, адресы, статусы;
- мөрәжәгать итүнең кыскача эчтәлегә;
- нинди оешмадан яисә кемнән гариза кергән;
- мөрәжәгатьне караган вазыйфаи зат резолюциясе, мөрәжәгатьне (башкаручыны) карау өчен җаваплы затның фамилиясе, дата;
- мөрәжәгатьне карау нәтижәләре;
- чыгыш ясаучы документның датасы һәм номеры һәм кемгә жибәрелгән.

Гражданнарның коллектив мөрәжәгатьләре гомуми тәртиптә теркәлә, исәпкә алу формаларына беренче ике-өч тикшерү юлы белән күрсәтелгән фамилияләр кертелә, беренчесе җавап жибөрүне сораган авторның фамилиясе күрсәтелә. Хисап формаларында "коллектив" тамгасы куела һәм мөрәжәгать иткән гражданнарның гомуми саны күрсәтелә.

Һәр яңа календар елда яңа килгән мөрәжәгатьләр нумерациясе беренче номердан башлана.

2.5. Жирле үзидарә органына кәгазь чыганакта яисә электрон почта аша кергән язма мөрәжәгатьләр электрон документлар әйләнеше системасына мәжбүри йөкләнергә тиеш.

2.6. Мөрәжәгатьләрне электрон хәбәрләр (Интернет-мөрәжәгатьләр) рәвешендә кабул итү өчен, мөрәжәгать итүче мөрәжәгатьләр белән эшләү өчен кирәкле реквизитларны мәжбүри тутыруны күздә тотып торган программа белән тәэмин итү кулланыла. Интернет-мөрәжәгать кәгазь чыганакка бастырыла, һәм алга таба аның белән эш әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә язмача мөрәжәгать итеп алып барыла.

Мөрәжәгатькә җавап электрон документ рәвешендә жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка электрон документ рәвешендә килгән мөрәжәгатьтә һәм жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка язма рәвештә кергән мөрәжәгатьтә күрсәтелгән почта адресы буенча һәм язма рәвештә жибәрелә. Моннан тыш, төхүдәм, гариза яисә шикаять булган, билгесез затлар даирәсе мәнфәгатьләренә кагыла торган жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка кергән мөрәжәгатькә, аерым алганда,

билгесез затлар даирәсенә карата чыгарылган суд карарына шикаять бирелә торган мөрәжәгатькә җавап, шул исәптән суд карарына шикаять бирү тәртибен аңлатуга бәйле рәвештә, җирле үзидарә органының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәгә рәсми сайтында 6 статьясындагы 2 өлешә таләпләре үтәлгән килеш урнаштырылырга мөмкин.

Җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка җавапы Федераль законның 10 статьясындагы 4 өлешә нигезендә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә җирле үзидарә органының рәсми сайтында урнаштырылган язма мөрәжәгать кәргән очракта, мөрәжәгатьне җибәргән гражданинга мөрәжәгать теркәлгән көннән алып җиде көн эчендә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә рәсми сайтның электрон адресы хәбәр ителә, анда мөрәжәгатьтә куелган сорауга җавап урнаштырылган, шул ук вакытта суд карарына шикаять бирү эчтәлегә булган мөрәжәгать кире кайтмый.

2.7. Җирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат билгеләнгән тәртиптә дөүләт органының, җирле үзидарә органының яисә мөрәжәгатьне караучы вазыйфаи затның мөрәжәгатьне карау өчен кирәкле документларны һәм материалларны, дөүләт яисә федераль закон белән саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләр булган документлардан һәм материаллардан тыш, 15 көн эчендә тапшырырга тиеш.

Кирәк булган очракта, җирле үзидарә органы җитәкчесен күрсәтү өчен урында шикаятьләренә тикшерү өчен җирле үзидарә органнары хезмәткәрләренә комиссиягә чыгуы оештырылырга мөмкин.

2.8. Башкаручы мөрәжәгатькә, эчтәлеккә, ачыклыкка һәм төгәллеккә җавап биргән, норматив актларга сылтамаңың дәрәсләгенә кул куйган затлар белән бер үк вакытта җаваплы була.

2.9. Барлык мәсьәләләр дә каралган булса, гражданның хатлары рәхсәт ителгән дип санала, алар буенча тиешле чаралар күрелгән һәм гамәлдәгә законнарда туры килә торган төгәл җаваплар бирелгән.

2.10. Татар Шуганы авыл җирлегә башлыгы:

а) мөрәжәгатьне объектив, һәрьяклап һәм үз вакытында карауны, кирәк булган очракта мөрәжәгать җибәргән гражданны катнашында тәэмин ителәр;

«б) мөрәжәгатьне карау өчен башка дөүләт органнарындагы, җирле үзидарә органнарындагы һәм башка вазыйфаи затлардагы документларны һәм материалларны, судлардан, алдан тикшерү органнарыннан тыш, соратып алалар;».

в) гражданның бозылган хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен торгызуга яисә яклауга юнәлдерелгән чаралар күрә;

г) 11 статьяның 1 - 6 өлешләрендә күрсәтелгән очраклардан тыш, мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча язма җаваплар биреләр;

д) гражданны аның мөрәжәгәтенә үз компетенцияләре нигезендә башка җирле үзидарә органына яисә башка вазыйфаи затка карауга җибәрелүе турында хәбәр ителәр.

2.11. Гомуми файдаланудагы мәгълүмат системалары буенча җирле үзидарә органына кәргән мөрәжәгать Федераль законның 7 статьясындагы 3 өлешендә билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш.

2.12. Мөрәжәгатьне караганда, мөрәжәгатьтәгә белешмәләренә, шулай ук гражданның шәхси тормышына кагылышлы белешмәләренә аның ризалыгыннан башка тарату рәхсәт ителми. Шулай ук гражданның җирле үзидарә органнарына мөрәжәгать итү факты һәм аны карау нәтижәләре турында, иминлек органнарында мөрәжәгатьләренә карауга турыдан-туры катнашы булмаган затларга хәбәр ителергә тиеш түгел. Мөрәжәгатьтәгә белешмәләренә фаш итү, язма мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләренә хәл итү компетенциясенә керә торган дөүләт органына, җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка җибәрү булып тормый.

2.13. Җирле үзидарә органнарына яисә вазыйфаи затка кәргән гражданның язма мөрәжәгатьләре үз компетенцияләре нигезендә теркәлгәннән соң 30 көн эчендә карала.

2.14. Җирле үзидарә органына кәргән һәм җирле үзидарә органы бүлекчесенә үтәү өчен тапшырылган мөрәжәгатьләренә карау срогы аларны җирле үзидарә органында

теркәү көне дип санала. Мөрәжәгатьләрне карау срогы тәмамлану дип мөрәжәгать авторына җавап язу датасы санала.

2.15. Билгеләнгән тәртиптә каралган мөрәжәгатьләр буенча карарлар чикләнгән рәвештә таралган хезмәт мәгълүматына кертелә алмый.

Мөрәжәгатьтә куелган сорауның асылы буенча җавап Федераль закон белән саклана торган серне тәшкит итүче мәгълүматны фаш итмичә генә, мөрәжәгать юллаган гражданига күрсәтелгән белешмәләрне фаш итү мөмкинлеге булмау турында хәбәр ителә.

2.16. Язма мөрәжәгатькә җавап җирле үзидарә органы бланкында өзәрленә һәм имзаланган җирле үзидарә органы җитәкчесе, яисә моңа вәкаләтле башка вазыйфаи зат тарафыннан. Җавап граждандан тарафыннан күрсәтелгән почта яки электрон адреска җибәрелә.

Ике һәм аннан күбрәк затның мөрәжәгатенә җавап (коллектив мөрәжәгать) беренче имзалаган зат исеменә (әгәр мөрәжәгатьтә конкрет зат әйтелмәсә) яки аерым очракларда - мондый мөрәжәгатьне имзалаучыларның һәркайсына җибәрелә.

2.17. Гражданныр җирле үзидарә органнарына һәм аларга мөрәжәгать итәргә хоуклы аларның вазыйфаи затларына Россия Федерациясенә дәүләт телләрендә, туган телләрендә яисә үзләре белгән Россия Федерациясе халыкларының теләсә кайсы телендә. Җаваплар мөрәжәгать телендә бирелә. Мөрәжәгать телендә җавап бирү мөмкин булмаган очракта, Татарстан Республикасының дәүләт телләре кулланыла.

2.18. Җирле үзидарә органнарында гражданныр мөрәжәгатьләре буенча эш башкару башка эш производстволарыннан аерым алып барыла.

2.19. Телдән мөрәжәгатьләрне исәпкә алу буенча язма мөрәжәгатьләрне һәм карточкаларны саклау вакытлары, номенклатура буенча - 5 ел.

2.20. Гражданнырның язма мөрәжәгатьләрен теркәү журналына номерлар сугылырга, тегелгән һәм мөһер беркетелгән булырга тиеш.

3. МӨРӘЖӘГАТЬЛӘРНЕҢ АЕРЫМ ТӨРЛӘРЕ БЕЛӘН ЭШЛӘУ

3.1. Депутатларның мөрәжәгатьләре.

Депутат хаты булып депутат (депутатлар) имзасы булган һәм документ бланкында рәсмиләштерелгән мөрәжәгать тора.

Депутатларның мөрәжәгатьләре гражданнырның Федераль законда билгеләнгән һәм күрсәтелгән сроктан да соңга калмыйча мөрәжәгатьләрен карау тәртибендә соратылган мәгълүмат һәм белешмәләр бирелә.

3.2. Кабат хатлар.

Кабат мөрәжәгатьләр беренчел мөрәжәгатьләр кебек үк теркәлә. Әгәр беренче мөрәжәгать законнарда билгеләнгән карау срогы тәмамланган яисә автор мөрәжәгать итү буенча кабул ителгән карар белән килешмәгән булса, бер үк заттан бер үк сорау буенча кергән мөрәжәгать кабат санала. Бер үк авторның төрле мәсьәләләр буенча мөрәжәгатьләре кабат булмый. Хатның кабат кергәндә аңа булган язышу һәм теркәү-контроль карточкасы сайлап алына.

Бер үк авторның кабат язган хатлары дип саналмый, әмма төрле мәсьәләләр буенча.

3.3. Сукуырларның рельеф-нокта шрифтында язган хатлары «Сукуырлар җәмгыятенә Хезмәт Кызыл Байрагы орденлы бөтенроссия» Инвалидлар гомумроссия иҗтимагый оешмасының Татарстан төбәк оешмасы филиалын Бөгелмә җирле оешмасына күчерү өчен җибәрелә. Мөрәжәгатьне күчәргәннән соң, белгечләр каравына тапшырыла. Аларны карау срогы тәржемә ителгән көннән исәпләнә.

4. КОРРУПЦИЯ ЮНӨЛЕШЕНДӨГЕ ФАКТЛАР БУЕНЧА ГРАЖДАННАР МӨРӘЖӘГАТЬЛӘРЕ БЕЛӘН ЭШЛӘУ ТӘРТИБЕ

4.1. Коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданнырның мөрәжәгатьләре коррупция һәм янап куркытып алу фактлары турында белешмәләр, хезмәт тәртибе

таләпләрен бозу, шулай ук вазыйфаи затлар тарафыннан хезмәт урыныннан явызларча файдалану билгеләре булган башка гамәлләр кылуны үз эченә ала.

4.2. Жирле үзидарә органына кәргән коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданның мөрәжәгатьләре әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш.

4.3. Коррупциягә кагылышлы хокук бозулар турында мәгълүмат ачыкланган мөрәжәгатьне алдан карау процедурасын уздырганнан соң, мөрәжәгать кичекмәстән Татар Шуганы авыл жирлегә башлыгына тапшырыла. Татар Шуганы авыл жирлегә башлыгы резолюция куя һәм башкаручыларны билгели. Мөрәжәгатьне карау аерым контрольгә куела.

4.4. Коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданның мөрәжәгатен караганда, мөрәжәгатьләрдәге белешмәләренә, шулай ук гражданның шәхси тормышына кагылышлы белешмәләренә аның ризалыгыннан башка тарату рөхсәт ителми. Мөрәжәгатьтәге белешмәләренә фаш итү түгел, карала торган мәсьәләнең барлык шартларын ачыклаганчы мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләренә хәл итү компетенциясенә кәргән вазыйфаи затка язма мөрәжәгатьне жиберү.

4.5. Мөрәжәгать карары яисә гамәле (гамәл кылмавы) мөрәжәгать итү предметы булган дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка жиберелми.

4.6. Мөрәжәгатьтә әзерләнүче, кылынган яисә камилләштерелгән хокукка каршы эш турында, шулай ук аны әзерләүче, башкаручы яисә башкарган зат турында белешмәләр булган очракларда мөрәжәгать теркәлә һәм тиешле органга аның компетенциясә нигезендә жиберелә.

4.7. Мөрәжәгатьтә муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәткә бәйлә бурычларын, чикләүләренә һәм тыюларны, шулай ук хезмәт тәртибенә таләпләренә үтәмәве турында, муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы, мәнфәгатьләр конфликты барлыкка килү турында, муниципаль хезмәткәрләрнең башка коррупцион хокук бозуларның мөмкин булуы турында белешмәләре булган очракта, Татар Шуганы авыл жирлегә башлыгы мөрәжәгатьтә бәян ителгән фактларга карата тикшерүне үткәрүнең максатка ярашлы булуы турында карар кабул итә.

4.8. Мөрәжәгатьтә бәян ителгән фактлар оператив-эзләү чараларын уздыру юлы белән тикшерүгә мохтаж булса, мөрәжәгатьне карау процессында оператив-эзләү эшчәнлегенә гамәлгә ашыруга вәкаләтле органнарга запрос жиберелә.

4.9. Күрсәтелгән тикшерүне уздыганда муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен һәм (яисә) мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу турындагы таләпләренә үтәмәве турында таныкый торган фактлар ачыкланган очракта, Татар Шуганы авыл жирлегә башлыгы тикшерү материалларын муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләренә үтәү, муниципаль вазыйфаларны биләүче затларның вазыйфаи тәртибе һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу (алга таба - Комиссия) буенча Азнакай муниципаль районының бердәм комиссиясенә тапшыру турында карар кабул итә.

Күрсәтелгән мәсьәләне карау турында карар кабул ителгәндә Комиссия утырышында утырышның датасы, вакыты һәм урыны билгеләнә, шулай ук Комиссия утырышын норматив хокукий актлар нигезендә әзерләү эше оештырыла.

4.10. Мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләренә асылы буенча мөрәжәгать итүчегә җавапта уздырылган чаралар нәтиҗәләре һәм тикшерүләр турында, Комиссия карарлары (булган очракта), шулай ук кабул ителгән чаралар турында, шул исәптән муниципаль хезмәткәргә җаваплылык чараларын куллану турында, йә тикшерү үткәрү өчен нигезләренә булмавы һәм коррупция фактларын расламау турында мәгълүмат булырга тиеш.

4.11. Мөрәжәгать гражданның мөрәжәгатьтә куелган барлык сорауларга җавап жиберелгәннән соң контрольдән алына.

5. ГРАЖДАННАР МӨРӘЖӘГАТЬЛӘРЕ БЕЛӘН ЭШЛӘУ ТОРЫШЫН ТИКШЕРҮ ҺӘМ АЛАРНЫ КАРАУНЫ ТИКШЕРЕП ТОРУ. МӨРӘЖӘГАТЬЛӘРДӘГЕ МӨГЪЛҮМАТНЫ АНАЛИЗЛАУ ҺӘМ ГОМУМИЛӘШТЕРҮ

5.1. Жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары үз компетенцияләре чикләрендә мөрәжәгатьләрне карау тәртибенең үтөлешен тикшереп тора, граждандан килгән мөрәжәгатьләрнең эчтөлеген анализлай, граждандарның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен бозу сәбәпләрен үз вакытында ачыклау һәм бетерү буенча чаралар күрә.

5.2.Һәр яртыеллык йомгаклары буенча граждандан келгән мөрәжәгатьләргә анализ ясала һәм аларны карый. Әлеге анализ буенча хисап Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://aznakayevo.tatar.ru> адресы буенча Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырыла.

5.3. Жирле үзидарә органнарында үтәү сроклары буенча барлык язма мөрәжәгатьләр тикшерелгә, карау нәтижеләре турында, тиешле органнар яисә вазыйфаи затлар соравы буенча мәгълүматны авторга җавап бирү яисә тапшыру таләп ителә.

5.4. Мөрәжәгатьләр белән эшләнүнең торышы (мөрәжәгатьләр белән эшләнүне камилләштерү буенча үткөрелә торган кыска мәгълүмати-статистик күрсәткечләр һ.б.) жирле үзидарә органнары һәм массакүләм мәгълүмат чаралары эшчәнлегенә турындагы еллык хисапларда чагыла.

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Татар Шуганы авыл жирлегендә гражданнар мөрәжәгатьләрен карау һәм гражданнарны шәхси кабул итүне тәэмин итү нигезләмәсенә
1 нче кушымта

Телдән мөрәжәгатьләрне исәпкә алу буенча карточкасы

Фамилиясе _____ Исеме _____ Атасы _____

Яшәү адресы _____

Социаль хәле _____ Ташламалы статус _____

Мөрәжәгатьнең эчтәлегә _____

мөрәжәгать итү датасы	Мөрәжәгатьне караган вазыйфаи зат резолюциясе, һәм үтәү өчен җаваплы	Мөрәжәгатьне карау нәтиҗәләре

Шәхси мәгълүматларны эшкөртүгә риза

_____ имза Ф.И.О.

Телдән җавапка риза

_____ имза Ф.И.О.

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Татар Шуганы авыл җирлегендә гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау һәм гражданнарны шәхсән кабул итүне тәэмин итү нигезләмәсенә 2 нче кушымта

№ п/п һәм дата	Операторның исеме һәм адресы	Мөрәҗәгать итүченең Ф.И.О., адресы һәм статусы	Хатның кыскача эчтәлегенә	Нинди оешмадан яки кемнән гариза келгән	Кемгә һәм кайчан үтәү өчен җибәрелгән	Хәбәр алу датасы	Карау нәтиҗәсе	нәтиҗәләр кемгә җиткерелгән документның датасы һәм номеры	Шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалык/ почта тарафыннан алынган
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10